

DODATAK KAKVOĆI OCJENJIVANJA U KINEZILOŠKOJ EDUKACIJI

Albin Redžić, prof.
Maja Redžić, prof.

UVOD

Svaki kineziolog može se zapitati: Koliko svojim ocjenjivanjem utječem na stvaranje pozitivne klime u razredu? Mogu li nam vedrina, pa ponekad i humor pomoći da prilikom i iza ocjenjivanja nema stresa u nas profesora i naših učenika? Želim li otkrivati razloge neuspjeha svojih učenika koji je dijelom i moj neuspjeh? Ulazim li ponekad možda nepažnjom u patokineziološki prostor? Kvalitetan učitelj ima dobar odnos s učenicima te potiče ocjenom. Nikada ne ulazi u zamku zlouporabe ocjene u svrhu kazne sebe i učenika. Kada dva bitno raznolika kineziologa rade u jednoj školi tada je blagi kineziolog najčešće smatran dobrim, a strog s visokim postotkom negativnih ocjena lošim kineziologom.

Cilj je ovoga istraživanja utvrditi neka mišljenja učenika i studenata o ocjenjivanju u nastavi Tjelesne i zdravstvene kulture

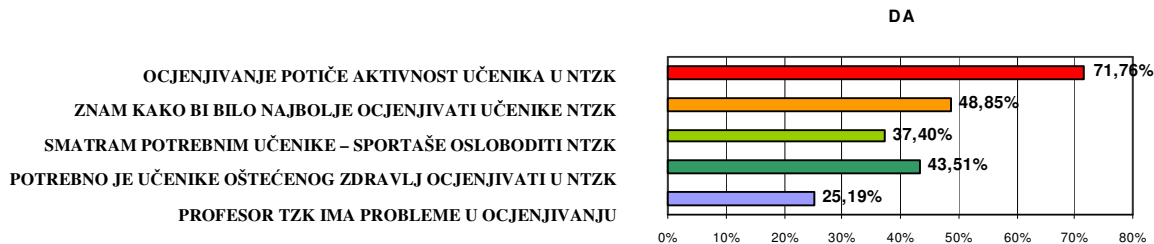
2. UZORAK ISPITANIKA

U siječnju školske i akademske 2003/04. godine provedeno je istraživanje na 131 ispitanika u dobi od 16-21 godine. Ispitano je 60 učenika II. i IV. razreda riječke Tehničke škole za strojarstvo i brodogradnju 71 student I. i II. godine Pomorskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci i Studija u Zadru. Izračunati su postoci za svaku varijablu.

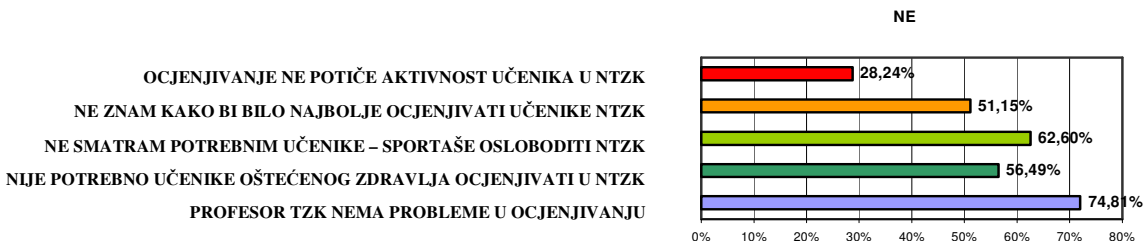
3. UZORAK VARIJABLI S REZULTATIMA

U istraživanju je upotrebljen upitnik koji su izradili Redžić A. i Redžić M. (2004), a sadrži 5 pitanja o kakvoći ocjenjivanja u kineziološkoj nastavi Tjelesne i zdravstvene kulture (NTZK).

Tablica 1. Neka mišljenja učenika i studenata o ocjenjivanju učenika u nastavi Tjelesne i zdravstvene kulture (NTZK)

Izvor: Rad autora, 2004.

Izvor: Rad autora, 2004.

4. RASPRAVA

Ako zapitamo kojega djaka škole da nam iskreno kaže zašto uči, odgovorit će: z a o c j e n u ! (Bujas R. , 1937). Ocjenjivanje potiče aktivnost smatra 71,76 % , a ne potiče 28 24 % učenika. Zato takav aktivan odnos učenika prema ocjeni treba i respektirati i stalno njegovati jer je jedan od temeljnih uvjeta za pravu , istinsku suradnju u nastavi (Findak,1999).

Gotovo polovinu učenika , 48,85 % misli da zna kako bi ih bilo najbolje ocjenjivati. Naglašava se značajnost visoke svijesti o pravu na stav o načinu ocjenjivanja.

Više od trećine učenika, 37,40 % smatra potrebnim učenike sportaše osloboditi od nastave TZK. U prilog ovome mišljenju govori činjenica kako sportaši imaju 2-4 sata svakodnevno treninge. Njihov ukupni jednogodišnji fond sati treninga veći je od ukupnog broja sati obvezne nastave TZK za vrijeme cijeloga školovanja. Dijelu njih neusklađenost sportskih treninga i nastavnog plana i programa TZK čini znatne poteškoće po organizam i specifične mišićne skupine.

Učenike oštećenog zdravlja potrebno je ocjenjivati po mišljenju 43,51 % ispitanika. U budućnosti će ih biti više nego do sada. Za njih bi trebalo organizirati specifičnu , posebnu nastavu TZK zasnovanu na individualnosti motoričkih zadataka uz prethodno dobavljene preporuke liječnika specijalista o doziranju,, vremenskom trajanju i načinu vježbanja.

Profesor TZK nema problema u ocjenjivanju izjavljuje 74,81 % ispitanika. Ima problema u ocjenjivanju za četvrtinu ispitanika.

Ukoliko poštenim partnerskim odnosom uspijemo pridobiti prirodne saveznike-roditelje , pedagoga, psihologa, ravnatelja, voditelja smjene tada možemo dobiti pretpostavku za razvoj kvalitetne radne klime u kojoj nema gubitnika. Svaki uspjeh povećava vjerojatnost novog uspjeha (Brdar, I. i Rijavec, M., 1998.).

Kvalitetna priprema kineziologa izuzetno je bitna za eventualne neželjene stresne situacije koje se naglo za vrijeme ocjenjivanja smanjuju ,preveniraju smijehom, humorom, opuštenošću.

Dobro ocjenjuje ocjenjivač kada u z š t o , z n a i k a k o o c i j e n i t i. I danas za sutra cilj je imati kvalitetne “plodove” zvane ocjena (Glasser ,1994.)

Prilikom vrednovanja potreba je poticati pohvalom, te nikada ne kudit introvertirane učenike. Ekstravertirane učenike pokudom se potiče, a pokudom doprinosimo smanjivanju rezultata.

Zaključeno je također da školske ocjene ne odražavaju bogatstvo i heterogenost intelektualnih funkcija učenika čije je postojanje utvrđeno u psihološkim istraživanjima intelekta (Fulgosi;A. i Fulgosi, Lj., 1980.)

Pojave spora, žalbe, prijetnje, intervencije mogu biti izazvane nezalaganjem učenika, neopravdano velikim zahtjevima kineziologa, lošim radnim uvjetima. Zaključna ocjena oduvijek je najspornija na kraju školske godine.

Prilagođavanja nastavnika kineziologije mišljenjima (najčešće podređene) populacije učenika doprinosi kakvoći aplikativne kineziologije u osnovnim i srednjim školama.

U smirenu komuniciranju pri kineziološkom valoriziranju odaju se znakovi moći, a suzdržanošću pokazuje snaga. Za nemirnih komunikacija prikazuje se nemoć i slabost pa tada negativne emocije mogu utjecati na neobjektivnost valorizacije.

5.ZAKLJUČAK

Na osnovi samoprocjene učenika-“radnika” o njihovoj ocjeni –“plaći” dobijamo anonimne odgovore (ne)zadovoljstva stimulacijom, načinom, visinom podjele“dohotka”-ocjene. Uglavnom u svakome razredu se nalaze sportaši s gotovo svakodnevnim treninzima i oštećenici zdravlja koji se ocjenjuju u istoj kategoriji s prosječnim učenicima.

Upoznavanjem nepoznatoga kroz najnovije izmjereno stvarno stanje mišljenja učenika-“materijala s kojim radimo” i posebice bivših učenika, sada studenata o ocjenjivanju u nastavi Tjelesne i zdravstvene kulture može pomoći nastavniku-kineziologu u ispravljanju njegovih moguće nenamjernih pogrešaka, zabluda.

Ukoliko su sukladna mišljenja o ovom, bitnom , završnom elementu valorizacije u kineziološkoj edukaciji tada je zadovoljstvo obostrano, te nije potrebno povlačiti pitanje ove problematike.

Izuzetno je važno nikada ne ulaziti u prostor patološke kineziologije poput: biti profesor zdravog učenika koji se oslobodio nastave tjelesne i zdravstvene kulture, verbalno vrijeđanje učenika, tjelesna povreda učenika, nepošteno ocjenjivanje, 50 % učenika s negativnom ocjenom. Liječenje nekih tipičnih patokinezioloških znakova bolesti u aplikativnoj kineziološkoj edukaciji uglavnom se ne sprovodi, jer se ne postavlja dijagnostika bolesti. Akademskom i emocionalnom inteligencijom prepoznajemo emocije učenika te vješto i skladno upravljamo njima izbjegavanjem naizgled nebitnih nesporazuma zbog slabije ili slabe ocjene proizvedene ponekad povrijeđenim egom ili superegom ocjenjivača. Razvijenom preventivnom patokineziološkom edukacijom ne otvara se prostor kurativne patokineziologije.

Temelj kakvoće ocjenjivanja zavisi od usklađenih odnosa učenika s profesorima odnosno profesora s učenicima.

LITERATURA

1. Brdar, I., Rijavec M. (1988) : Kada dijete dobije negativnu ocjenu. IEP, Zagreb.
2. Kyriacou, C. (2001): Temeljna nastavna umijeća. Educa, Zagreb.
3. Grgin, T. (1999): Školsko ocjenjivanje znanja. Naklada Slap, Jasterbarsko.
4. Colin, J. Marsh (1994): Kurikulum, Zagreb.
5. Glasser, W. (1994): Kvalitetna škola: Škola bez prisile. Eduka, Zagreb.
6. Wrightstone, Justman, Robbins (1966) : Evaluation in modern Education. American Book Co. New York.
7. Chickering , A., Gamson, W., Barsi , Z. F. (1989) : Seven principles for good practice in postgraduate education. New Directions for Teaching.
8. Kellough, R. C. (1990) : A resource guide for effective teaching in postsecondary education iplanning for competence. Laugham Md. : University press of America.

9. Fulgosi A., Fulgosi Ij. (1980) : Faktorska struktura i konstruktivna valjanost školskih ocjena. U: Revija za psihologiju. Vol.10. Br. 1-2. Zagreb.
10. Grgin ,T. (1984) : Stav nastavnika prema ocjenjivanju i njihova osobna jednadžba u procjeni đачkih znanja. Zbornik Dani psihologije 83, Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zadru, Zadar.
11. Bujas, R. (1937) : O ocjenjivanju. Napredak br.3. Časopis za pedagogiju. Broj 9-10. Zagreb.
12. Napredak (1896) : Časopis za učitelje , uzgajatelje i sve prijatelje mladeži, Broj 1. Tečaj XXXVIII. u Zagerbu 1. siječnja 1886. Hrvatski pedagogijsko-književni zbor.
13. Flugge, J. (1971) : Zur Patologie des Unterrichts, Klinkhardt V., Bad Heilbrun.
14. Poljak, V. (1999) : Aktualna didaktička pitanja u suvremenom obrazovanju. Patologija nastave. U: Opći priručnik za nastavnike srednjih škola. HP-KZ.
15. Marinović, M.(1992) : Ocjena iz tjelesne i zdravstvene kulture u strukturi srednjoškolskih ocjena.Napradak, 133 (1), 42-48.
16. Nazor, M. (2001) : Povezanost učeničkog straha, težine i zanimljivosti nekih školskih ocjena. Život i škola. Br.6., 16-22.
17. Peko, A.(2002) : Školski (ne)uspjeh.Stručno-znanstveni skup Praćenje i ocjenjivanje školskog uspjeha 39-48.
18. Munjiza, E. (2000) : Subjektivnost učitelja u ocjenjivanju učenika. Zbornik radova Učiteljske akademije u Zagrebu Vol. 2, 95-105.
19. Grgin, T. (2001) : Školsko ocjenjivanje znanja. Slap. Jastrebarsko.
20. Findak, V. (1999.): Metodika tjelesne i zdravstvene kulture. Školska knjiga. Zagreb (246)
21. Zorman, L. (1970): Doba poučevanja in točnost šolskih ocen, Uspešnost učencev v šoli. Državna založba Slovenije, Ljubljana. 117-149.
22. Frost,R. (2004): Child is father to the man, Iso, Management systems. Vol.4, No.1, Geneva ,6-7.
23. Gasiorowski-Denis E. (2004): Reducing workplace stress ISO standards offer methodology. ISO. Vol.4, no.1. Geneva, 49-50.

Albin Redžić, prof.
Pomorski fakultet u Rijeci
Studentska 2
51 000 Rijeka

HRVATSKI KINEZIOLOŠKI SAVEZ
za 13. Ljetnu školu
10000 Zagreb, Horvaćanski zavoj 15

Poštovani ,
dostavljam Vam priopćenje :
DODATAK KAKVOĆI OCJENJIVANJA U KINEZIOLOŠKOJ EDUKACIJI

S poštovanjem !

Rijeka, 25. veljače 2004.

Autor priopćenja :

Albin Redžić, prof.